

Svar på skriftligt spörsmål SSS 698/2021 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att trygga tillgången till och kvaliteten på diabetesskötarens tjänster

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 698/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Matias Marttinen /saml m.fl.:

Hur tryggar man lika tillgång till och kvalitet på diabetesskötarens tjänster i alla välfärdsområden och

vad ämnar regeringen göra för att säkerställa ett tillräckligt antal utbildade skötare som specialiserat sig på behandling av diabetes?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Diabetes är en av de mest betydande folksjukdomarna. Patienternas egenvård har en viktig roll. Diabetesskötare som är insatta i ämnet har en viktig roll i uppföljning av diabetes och patientvägledning. Vårdansvaret uppdelas i primärvård, specialiserad sjukvård och i viss mån även företagshälsovård.

I statsminister Marins regeringsprogram fastställs målet att förbättra effekten i förebyggande och behandling av folksjukdomar. Förebyggande, behandling och rehabilitering av artärsjukdomar och diabetes diskuterades med experter och organisationer på området i en expertgrupp vid runda bordet. Gruppen slutförde sina rekommendationer, men arbetet pågår ännu för vissa grupper del för att uppnå målet i regeringsprogrammet.

När organiseringsansvaret för tjänster i och med social- och hälsovårdsreformen överförs till större organisatörer är det möjligt att minska de regionala skillnaderna i tillgången till tjänster och öka jämlikheten mellan människor. Specialkunskande kan säkerställas på olika sätt, bland annat genom digitala konsulttjänster, på ett mer jämlikt sätt än tidigare på olika håll i välfärdsområdet.

Regeringen stöder särskilt utvecklingen av basservice på många sätt. Kraftfulla tjänster på basnivå gynnar framför allt personer med långtidssjukdomar, såsom diabetes. Välfärdsområdena stöds till exempel genom programmet Framtidens social- och hälsocentral. Man har just fattat beslut om ansökan om kompletterande statsunderstöd. Alla välfärdsområden utvecklar en arbetsfördelning

mellan yrkesgrupper, ger konsultation av olika yrkesverksamma, såsom diabetesskötare, och konsultation på specialnivå, samt digitalisering för att säkerställa att människor får de tjänster de behöver i rätt tid.

Regeringens centrala mål är tillräcklig och kompetent arbetskraft som mer effektivt motsvarar behovet på arbetsmarknaden. I regeringens budgetmangling i september 2021 antecknades att regeringen under ledning av SHM inleder ett förvaltningsövergripande program för att trygga tillgången till social- och hälsovårdspersonal. Social- och hälsovårdsministeriet har inlett ett strategiskt program vars syfte är att hitta hållbara lösningar för att täcka de behov av kompetent arbetskraft som tillgången på social- och hälsovårdstjänster kräver på kort, medellång och lång sikt, med beaktande av regionala skillnader. Arbetsgruppen som inrättats för programhelheten förväntas lägga fram de första förslagen i januari 2022.

Sjukskötare har som en av de största yrkesgrupperna inom hälso- och sjukvården en viktig roll i genomförandet av förebyggande verksamhet och hälsorådgivning. Undervisnings- och kulturministeriet fattade år 2020 beslut om den fjärde tilläggsbudgeten och om att anvisa högskolornas strategipengar för avtalsperioden 2021–2024 för att öka antalet nybörjarplatser med sammanlagt cirka 10 000 platser. En betydande del av ökningen av nybörjarplatser år 2020–2022 har riktats till social- och hälsovårdssektorn, och den största ökningen riktas till sjukskötarutbildningen.

Dessutom har SHM:s Delegation för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården i augusti 2021 godkänt ett förslag som utarbetats av sektionen för vårdarbete om en helhet med specialområden inom kliniskt vårdarbete, där specialområdet vårdarbete vid diabetes ingår. Tryggnad av specialkompetens inom vårdarbete vid diabetes anses vara ett viktigt delområde för att organisera förebyggande och behandling av folksjukdomar.

Helsingfors 4.1.2022

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru